Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny wynikające z realizacji programu nauczania w oparciu o podręcznik do religii wydawnictwa Święty Wojciech „Bóg szuka człowieka” dla klasy piątej szkoły podstawowej.

Wersja – 30 jednostek lekcyjnych

Przedmiot: religia

Program – AZ-2-01/18

Numer podręcznika: AZ-21-01/18-PO-2/20, zatwierdzenie z dnia 20 lutego 2020 r.

Treści nauczania wynikające z podstawy programowej oraz wymagania dla uczniów dostosowane do każdej jednostki lekcyjnej zawartej w podręczniku podano w rocznych planach wynikowych opracowanych dla wszystkich poziomów nauczania.

Zasady oceniania (zgodne w wytycznymi Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z 2008 r.):

- Ocenianiu nie podlegają praktyki religijne.
- Oceny z religii są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
- Nauczyciele religii są zobowiązani do podania wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z religii oraz sposobu sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
- Nauczyciele religii informują o warunkach i trybie uzyskania z religii oceny rocznej wyższej niż przewidywana.
- Nauczyciele religii są zobowiązani do dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych oraz edukacyjnych uczniów posiadających opinie wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.
- Oceny z religii ustala się w stopniach w zakresie skali od 1 do 6.
- Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji w ilości zgodnej z zasadami przyjętymi w szkole (przy dwóch godzinach zajęć w tygodniu, są to najczęściej dwa nieprzygotowania w półroczu).
- Nauczyciel może oceniać pamięciowe opanowanie modlitw, pod warunkiem, że postarał się o wytłumaczenie ich znaczenia w trakcie zajęć.

Obszary oceniania:

Ponieważ najważniejszym zadaniem nauczyciela jest spowodowanie samodzielnego uczenia się uczniów, przebieg zajęć powinien aktywizować uczących się do podejmowania działań mających na celu zdobywanie wiedzy oraz samodzielnego i twórczego wykorzystywania tego, co przyswoili. Dlatego też niezwykle ważnym obszarem jest oceniania aktywności uczniów na zajęciach oraz systematyczność w pracy na lekcji, w tym także prowadzenie i uzupełniania ćwiczeń będących integralną częścią podręcznika. Należy zwracać uwagę na wykonanie przez uczniów quizów sprawdzających wiedzę na zakończenie każdego działu. Można przeprowadzać kartkówki, ale należy je zapowiedzieć i wyraźnie określić zakres materiału.

Szczególną uwagę należy zwrócić na prace dodatkowe wykonywane przez uczniów. Może to być przygotowanie do udziału w konkursach, w proponowanych zajęciach dodatkowych, wystąpieniach w szkole lub poza nią (o charakterze religijnym), udziału w działaniach mających na celu niesienie pomocy innym, wynikającym z realizacji przykazania miłości Boga i bliźniego.

Ogólne kryteria ocen z religii:

Celujący:

Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą
- posiada wiedzę wykraczającą poza program oraz potrafi ją twórczo wprowadzać w życie
- aktywnie uczestniczy w zajęciach i systematycznie prowadzi ćwiczenia
- wykonuje dodatkowe zadania dla chętnych
- bierze udział w konkursach przedmiotowych
- uczestniczy w zajęciach dodatkowych o tematyce religijnej w szkole lub parafii

Bardzo dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określane programem nauczania
- ma prawidłowo uzupełnione ćwiczenia w podręczniku
- chętnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach

- jest aktywny na zajęciach
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dobry

Uczeń:
- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma dobrą umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy
- osiąga postępy podczas zajęć
- jest chętny do pracy
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dostateczny

Uczeń:
- opanował wiedzę i umiejętności umożliwiające dalsze zdobywanie wiedzy,
- w jego wiadomościach są wyraźne luki
- wykazuje chęć do pracy na zajęciach
- ma braki w wykonywaniu ćwiczeń
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dopuszczający:

Uczeń:
- zdobyte wiadomości nie są wystarczające do uzyskania podstawowej wiedzy religijnej
- niechętnie uczestniczy w zajęciach
- wymaga pomocy przy wykonywaniu prostych zadań

Niedostateczny:

Uczeń:

- nie opanował podstawowych widomości i umiejętności określonych programem nauczania
- notorycznie brak mu chęci do pracy i uczestniczenia w zajęciach

Ponieważ religia jest przedmiotem nieobowiązkowym, należy przed ewentualnym wystawieniem oceny niedostatecznej, zbadać sytuację ucznia, podjąć próbę rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, rodzicami (opiekunami prawnymi), etc. i spróbować udzielić uczniowi wszelkiej możliwej pomocy, aby podjął on próbę sprostania stawianym przed nim wymaganiom.

Sposoby informowania uczniów i rodziców o ocenach:

1. Na pierwszej lekcji przedstawiamy zasady przedmiotowego oceniania i tłumaczymy wszelkie wątpliwości
2. Na pierwszych zebraniach w roku szkolnym informujemy o nim rodziców
3. Przedmiotowy system oceniania przekazujemy do wiadomości wychowawcy, dyrekcji i rodziców (powinien być on dostępny na obowiązującej w szkole platformie cyfrowej)
4. Uczniowie muszą być poinformowani o możliwości uzupełniania zaległości wynikających z nieobecności w szkole lub brakach pojawiających się na bieżąco
5. Wszystkie wystawione oceny są umieszczane na obowiązującej w szkole platformie cyfrowej możliwie jak najszybciej
6. Jeżeli nauczyciel przeprowadza prace pisemne obowiązujące ucznia, powinien udostępnić je rodzicom do wglądu na zebraniach lub konsultacjach (można też prosić rodziców o podpis pod otrzymaną oceną w ćwiczeniach lub na dodatkowych kartkach).

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

I semestr

Rozdział	celujący	bardzo dobry	dobry	Dostateczny	dopuszczający
1. Czego pragnę?	→ wskazuje sposoby wypełniania obowiązków względem wspólnot, w których żyje	→ podaje źródła ludzkiego szczęścia → interpretuje fragment biblijny mówiący o szczęściu → podejmuje refleksje nad sensem własnego życia → przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskiej	→ wyjaśnia , że wiara i wiedza nie są sprzeczne → wie, że Bóg jest gwarantem ludzkiego szczęścia → uzasadnia dlaczego człowiek nie może żyć w samotności → wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w rodzinie, wśród rówieśników, parafii, w internecie	→ zna fragment biblijny mówiący o szczęściu → odróżnia pojęcie wiary i wiedzy → charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka	→ wymienia zadania, które ma uczeń wobec środowisk, w których żyje → podejmuje wysiłek właściwego zachowania we wspólnotach → rozróżnia wspólnoty naturalne i te, które można wybrać samodzielnie

2. Odkrywam Boga w Biblii	→ bierze aktywny udział w katechezie parafialnej → wykazuje pogłębiona znajomość i rozumienie Pisma Świętego → przedstawia argumenty na pozorność konfliktu przekazu Pisma Świętego i nauki	→ wyjaśnia, że Bóg objawia się w Piśmie Świętym → charakteryzuje postawy świadków wiary → zna prawdy zawarte w Objawieniu Bożym → wyjaśnia, że Pismo Święte jest słowem Boga do człowieka → podejmuje prywatną lekturę Pisma Świętego → wie, jak odczytywać i przyjmować wydarzenia życiowe w świetle Objawienia → zachowuje kościelne zasady przy interpretacji tekstów biblijnych → wie, na czym polega ochrona wiary przed zagrożeniami → wymienia postawy świadczące o życiu według zasad wiary → uzasadnia, że wiara i nauka są źródłem poznania prawdy → wykazuje, że wiara przewyższa poznanie rozumowe → wyjaśnia, że wiara i wiedza nie są sprzeczne → wie, czym wyróżniają się przypowieść biblijna, list i psalm	→ wymienia gatunki literackie w Biblii → uzasadnia (przy pomocy tekstów biblijnych), że wiara jest darem i zadaniem → wskazuje na konieczność ochrony wiary przed zagrożeniami → wymienia elementy Bożego Objawienia → definiuje natchnienie biblijne. → wykazuje, że Pismo Święte zostało napisane pod natchnieniem Ducha Świętego → ma podstawowe wiadomości o tym, jak czytać Pismo Święte → zna kościelne zasady interpretacji tekstów biblijnych → wymienia elementy liturgii słowa ze mszy świętej → potrafi korzystać z Pisma Świętego → analizuje i interpretuje wybrane teksty biblijne dotyczące wiary → zna gatunki literackich w Biblii → interpretuje słowa Jana Pawła II, że „wiara i rozum są jak dwa skrzydła” → rozróżnia dar wiary i zdolności rozumowe	→ uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże oraz nauczanie Kościoła → uzasadnia, ze wiara jest łaską – darem otrzymanym od Boga → zna zasady według których powinien żyć chrześcijanin → podaje argumenty, że człowiek może poznać Boga za pomocą łaski poznania, wiary i rozumu → uzasadnia, że człowiek powinien naśladować przymioty Boga w swoim życiu → wyjaśnia, że Bóg objawił się w słowie → uzasadnia związek Starego i Nowego Testamentu → wyjaśnia różnice między Objawieniem Bożym a objawieniem prywatnym → wyjaśnia pojęcie wiary w Boga, wskazuje relacje między wiarą i wiedzą → uzasadnia, że wiara jest zadaniem	→ odróżnia Pismo Święte od innych książek → prezentuje proces formowania się ksiąg biblijnych → zna sposoby wyrażania wdzięczności za dar wiary → wyjaśnia, że Pismo Święte jest słowem Boga do człowieka → zna zasady tworzenia adresów biblijnych

3. Odkrywam Boga w świecie	→ wymienia postawy świadczące o zaufaniu Bożej Opatrzności → wskazuje przyczynę zła, uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga → wie na czym polega świadoma ochrona wiary przed zagrożeniem → potrafi wyjaśnić, że wiara polega na zaufaniu, nawet poza możliwościami ludzkiego umysłu → uzasadnia dlaczego należy czytać Pismo Święte	→ wyjaśnia prawdy objawione zawarte w opisie stworzenia świata i człowieka → uzasadnia twierdzenie, że Bóg kieruje światem → podaje argumenty uzasadniające wartość modlitwy → rozumie co powinien zrobić, aby żyć według zasad wiary → wskazuje przyczynę zła, uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga → intepretuje historię Kaina i Abla → podaje przykłady, że pokora i prostota to droga do prawdziwej miłości → opisuje sposób działania złego ducha i wskazuje na zagrożenia potępieniem	→ wyjaśnia, że Bóg objawia się w stworzeniu i człowieku, i że Boga można poznać przez dzieła stworzenia → wyjaśnia, że wszystko, co stworzył Bóg, jest dobre → omawia postawy moralne bohaterów biblijnych → wyjaśnia, że wszystko, co stworzył Bóg, jest dobre → zna sposoby pomnożenia dobra w świecie → wyjaśnia różnicę między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych → dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawaniem wydarzeń i postaci ze Starego Testamentu → wskazuje przyczynę zła, uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga → wyjaśnia różnicę między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych	→ wyjaśnia, że Bóg objawia się w stworzeniu i człowieku, i że Boga można poznać przez dzieła stworzenia → wyjaśnia, że Bóg jest stwórcą nieba i ziemi → dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawaniem wydarzeń i postaci ze Starego Testamentu → podaje argumenty na to, że naśladując postacie biblijne można pogłębić swoją relację z Bogiem, → opisuje sposób działania złego ducha i wskazuje na zagrożenia potępieniem → wie na jakich argumentach bazuje przekonanie o kierowaniu światem przez Boga	→ wyjaśnia, w jaki sposób człowiek okazuje szacunek wobec słowa Bożego → wymienia źródła pochodzenia świata → rozróżnia dobro i zło w konkretnych przypadkach życia → wie czym jest modlitwa → zna historię Kaina i Abla → zna opowieść o wieży Babel → wyjaśnia, że wszystko, co stworzył Bóg, jest dobre

4. Boże obietnice	→ dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawaniem postaciami Starego Testamentu → wymienia sposoby odpowiadania Bogu na Jego wezwanie → wymienia sposoby podejmowania walki z pokusami	→ wymienia, w jaki sposób można starać się wzrost wiary → podaje argumenty świadczące o potrzebie modlitwy w życiu chrześcijanina → interpretuje historię Abrahama → zna hierarchię wartości wynikającą z wiary → rozróżnia wybory moralne zgodne z wolą Bożą od tych, które są z nią niezgodne → interpretuje biblijny opis walki Jakuba z aniołem Bożym → interpretuje historię synów Izaaka → wymienia na czym polega inspiracja przykładami biblijnymi w modlitwie → wyjaśnia w jaki sposób może swoim życiem odpowiedzieć Bogu na Jego wezwanie → uzasadnia potrzebę dokonywania wyborów zgodnych z wolą Bożą → wyjaśnia, że wzrost wiary idzie w parze ze słuchaniem słowa Bożego i przyjmowaniem sakramentów świętych → wykazuje podobieństwa i różnice między tekstem historycznym i opowiadaniem dydaktycznym → interpretuje historię powołania Mojżesza	→ zna definicję zaufania → wymienia przymioty Boga → zna znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina → wymienia przymioty wiary → wyjaśnia znaczenie przykazań i norm etycznych w kontekście próby wiary → uzasadnia, że zaufanie Bogu jest źródłem szczęścia → wie czego wyrazem jest zmiana imienia w Piśmie Świętym → wyjaśnia istotę Opatrzności Bożej → definiuje Miłosierdzie Boga → wyjaśnia, w jaki sposób Bóg troszczył się o Izraelitów w czasie wędrówki → wyjaśnia, w jaki sposób Bóg troszczy się o każdego człowieka → wymienia niebezpieczeństwa na drodze wiary → uzasadnia potrzebę przestrzegania Dekalogu → opisuje obraz Boga w Piśmie Świętym Starego i Nowego Testamentu → wymienia przymioty Boga → charakteryzuje Boże kryteria wyboru ludzi	→ formułuje modlitwy przeproszenia i prośby w oparciu o teksty biblijne i własnymi słowami → przedstawia biblijne przykłady osób powołanych przez Boga → tłumaczy na czym polega zaufanie Bogu w trudnych doświadczeniach → podaje przykłady w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzać dobro → wdraża się do systematycznej pracy nad swoją postawą moralną → zna zasady kształtowania prawidłowego sumienia → rozumie potrzebę czynienia dobro i unikania zła → wymienia sposoby chronienia wiary przed zagrożeniami	→ opowiada scenę walki Jakuba z aniołem Bożym → wymienia niebezpieczeństwa podczas wędrówki Izraelitów przez pustynię → zna historię synów Izaaka → podaje przykłady Bożej opieki w sferze materialnej i duchowej

II semestr 5. Jezus to obiecany Mesjasz	→ dokonuje aktualizacji związanych z poznawanymi wydarzeniami i postaciami Nowego Testamentu	→ uzasadnia, że dzięki wydarzeniom chrzcielnym został odkupiony przez Jezusa → interpretuje wydarzenia Ostatniej Wieczerzy	→ potrafi powiedzieć, jak może być zaangażowany w wypełnianie Nowego Przymierza → zna wydarzenia Ostatniej Wieczerzy	→ zna wydarzenia paschalne → tłumaczy, że dzięki wydarzeniom paschalnym został odkupiony przez Jezusa	→ zna definicję przymierza →
6. Kościół Jezusa Chrystusa	→ podejmuje odpowiedzialnie zadania w parafii → dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznanymi postaciami Nowego Testamentu → wyjaśnia, jaka jest rola Kościoła w historii zbawienia → ma ponadpodstawowe wiadomości na temat historii Kościoła	→ potrafi zinterpretować fragment Listu do Efezjan dotyczący fundamentów i głowy Kościoła → definiuje przymioty Kościoła → wyjaśnia w jaki sposób może wypełniać swoją rolę jako chrześcijanin w Kościele → omawia etapy powstania Kościoła na podstawie tekstów biblijnych → omawia etapy powstawania Kościoła w Biblii → definiuje wiarygodność Kościoła	→ tłumaczy na czym polega istota Kościoła → podaje możliwości włączenia się w życie Kościoła → uzasadnia dlaczego Kościół jest święty → omawia na czym polega odpowiedzialność za Kościół → zna etapy powstawania Kościoła → wymienia przymioty Kościoła → potrafi wyjaśnić znaczenie i symbolikę biblijnych obrazów Kościoła → potrafi uzasadnić dlaczego Kościół jest pewną drogą do zbawienia	→ wymienia etapy budowania Kościoła → nazywa przypowieści o Królestwie → wyjaśnia pojęcia: misje, misjonarz → wymienia sposoby aktywnego włączenia się w życie rodziny, szkoły i społeczeństwa → zna symbole i biblijne obrazy Kościoła → uzasadnia dlaczego Kościół jest drogą do świętości	→ wyjaśnia, co buduje Kościół → rozróżnia przymioty Kościoła → wymienia przypowieści o Królestwie

7. Jak rozwijał się Kościół	→ wymienia etapy rozprzestrzeniania się Kościoła w basenie Morza Śródziemnego → włącza się w różne formy pomocy misjom → opowiada o współczesnych świadkach Kościoła	→ wyjaśnia na czym polega bycie świadkiem Chrystusa → okazuje szacunek dla historii Kościoła → omawia działalność świętych Cyryla i Metodego → zna znaczenie zakonów dla rozwoju chrześcijaństwa → uzasadnia, że jedność w Kościele nie wyklucza różnorodności → zna naukę Chrystusa o Kościele → wymienia skutki chrztu dla naszego narodu → omawia wyjątkowość świadectwa św. Stanisława → uzasadnia, że postępowanie św. Jadwigi jest godne naśladowania	→ tłumaczy pojęcie sukcesji apostolskiej → wskazuje podstawowe formy głoszenia Ewangelii (→ opisuje działalność Świętego Benedykta i rolę benedyktynów → wymienia zakony, które przyczyniły się do rozwoju kultury w świecie → omawia podstawowe podobieństwa i różnice między zakonami → omawia znaczenie świadectwa wiary Dobrawy dla nawrócenia Mieszka I → zna życie Świętego Stanisława → omawia postać i działalność Świętej Jadwigi	→ wymienia pierwszych misjonarzy Europy → omawia rolę franciszkanów w Kościele → zna misję św. Wojciecha → podaje zasady chrześcijańskiego życia → wymienia dzieła św. Jadwigi	→ wymienia pierwsze zakony w Europie → zna historię św. Franciszka → wie, kim był św. Wojciecha → potrafi rozróżnić polityczne, kulturalne i religijne skutki chrztu → podaje cechy św. Jadwigi